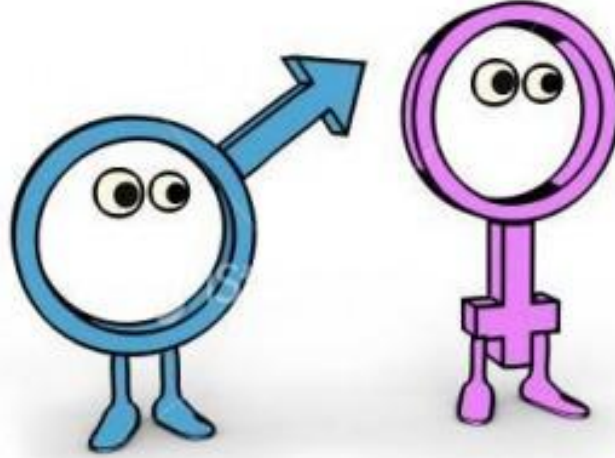

ERİŞKİN İZLEMLERİ

Prof. Dr. Ayfer TEZEL

Sunum Planı

- ▶ Erişkin Kadın İzlemi
- ▶ Erişkin Erkek İzlemi

Kadın Hayatının Evreleri

Kadın Hayatının Evreleri

1. Yenidoğan Dönemi: *postpartum ilk 28 gün*
2. Çocukluk Dönemi: *8 yaşına kadar*
3. Prepüberte ve püberte dönemi: *8-15 yaş*
4. Adolesan Çağ: *15-18 yaş*
5. **Cinsel Olgunluk Dönemi: *18-49 yaş***
6. **Klimakterium ve senium: *50 yaş üstü***

Anne sağlığını etkileyen ANNEYE AİT FAKTÖRLER,

- ▶ Annenin doğumdaki yaşı,
- ▶ Doğum sayısı,
- ▶ Gebelik aralığı,
- ▶ Doğum öncesi / doğum sonrası bakım yetersizlikleri,
- ▶ Eğitim düzeyi.

Anneye ait faktörleri de etkileyen ÇEVRESEL FAKTÖRLER ise;

- ▶ Ülkenin sağlık sistemi,
- ▶ Politikası, yasaları,
- ▶ Eğitim politikaları,
- ▶ Sosyo-ekonomik durumu,
- ▶ Kadının toplumdaki statüsü,
- ▶ Madde bağımlılığı,
- ▶ Kazalar,
- ▶ Yaşadığı yer.

Türkiye'de Kadın Nüfus:

- ▶ 2013 Yılında TÜİK Verilerine Göre, 15-49 Yaş Kadın Nüfusu 20.379.735 (%26.58)
- ▶ ASM, 15-49 yaş kadın izlemine yılda 2 kez yapar. (Birinci basamak Sağlık Hizmetleri Veri Rehberi)

15-49 yaş grubu kadın izlemi

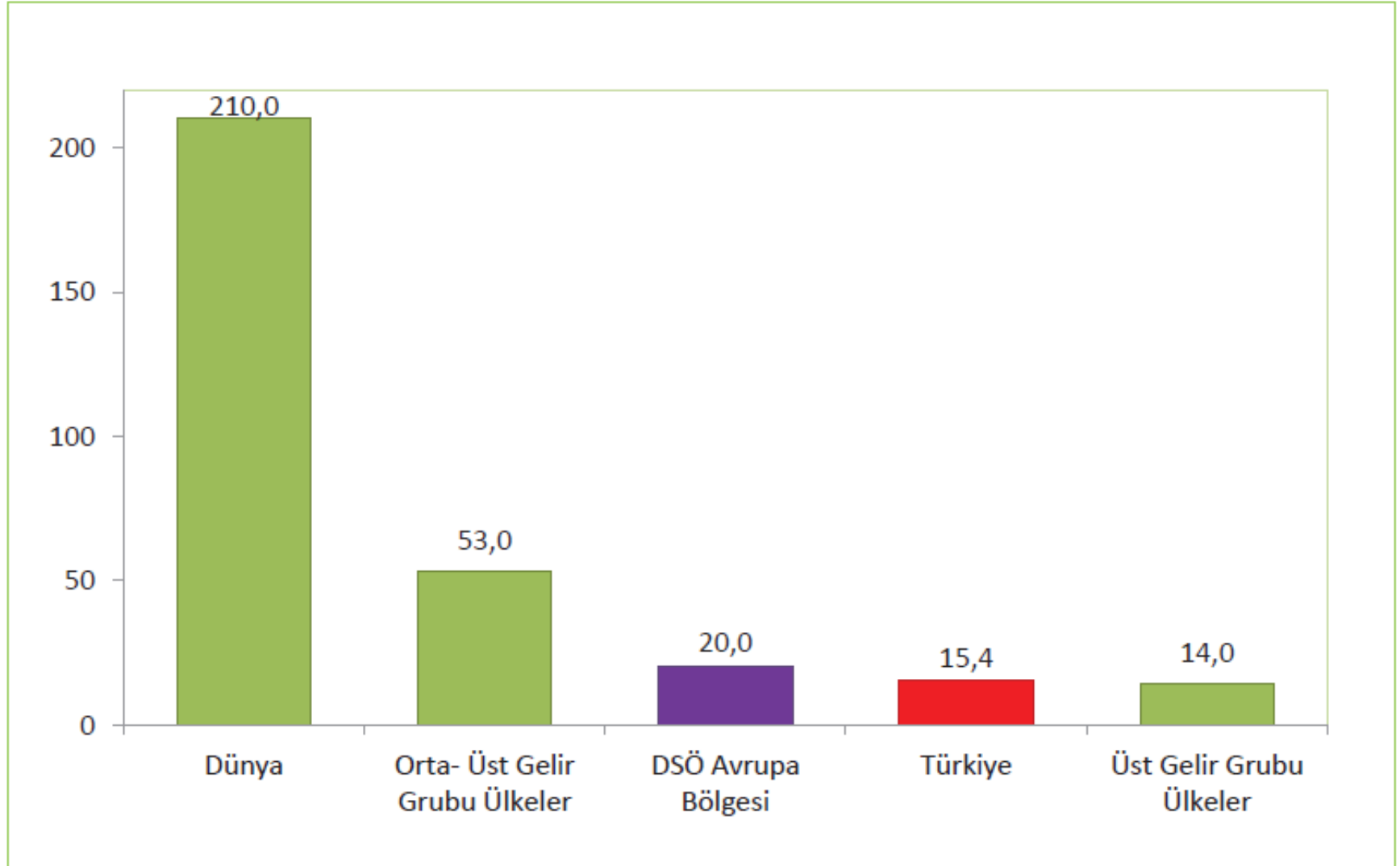
- ▶ Aile Planlaması hizmeti sunmak
- ▶ Cinsel yolla bulaşan hastalıkları önlemek
- ▶ Jinekolojik hastalıkların erken tanı ve tedavisini sağlamak
- ▶ Kronik hastalıkların erken tanı ve tedavisini sağlamak
- ▶ İnfertil ailelere yardımcı olmak

Kadınlar;

Türkiye’de dünyanın bütün ülkelerinde olduğu gibi birbirlerinden çok farklı koşullarda bir çok kadınlık durumunu yaşıyorlar.

AÖH Karşılaştırması

Anne Ölüm Oranı Uluslararası Karşılaştırması, (100.000 Canlı Doğumda), 2010

Kaynak: Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, DSÖ World Health Statistics 2013

Not: Türkiye verisi 2012 yılına aittir.

Anne Ölüm Hızı (AÖH)

2002 yılında yüz binde 64,0

2012 yılında yüz binde 15,4'e düşmüştür.

Kadınlarda Sık Görülen Sağlık Sorunları

- ▶ İstenmeyen gebelikler, istemli düşükler,
- ▶ Gebelikte yaşanan sorunlar,
- ▶ Postpartum sorunlar
 - Annelik hüznü, depresyon, psikoz
- ▶ İnfertilite,
- ▶ Cinsel işlev bozuklukları,
- ▶ CYBH,
- ▶ Genital mutilasyon,
- ▶ Meme kanserleri ve jinekolojik kanserler,
- ▶ Kadına yönelik şiddet.

Kadınlara sunulması gereken sağlık hizmetleri

- ▶ Kadınların yaşamlarının her döneminde sağlık bakımı verilmeli
- ▶ Kadın sağlığına yönelik erken tanı ve tarama programları geliştirilmeli
- ▶ Kadınların eğitim düzeyleri yükseltilmeli
- ▶ Kadınlara gebelik ve doğum konusunda bilgiler verilmeli
- ▶ Prenatal dönemde izlenmeli, risk taşıyanlar belirlenip sevk edilmeli
- ▶ Doğumlar sağlık personeli ile yapılmalı
- ▶ Aile planlaması hizmetleri verilmeli
- ▶ Cinsel yolla bulaşan hastalıklar gebelik öncesi tedavi edilmeli
- ▶ Kansere eğitim programları düzenlenmeli
- ▶ Sağlıklı yaşam biçimi davranışları kazandırılmalı

YETİŞKİN ERKEK İZLEMİ

- ▶ Erkekler, kadınlardan oldukça farklı vücut özelliklerine sahip olsalar da, genetik yapıları tek bir kromozom dışında benzerlik gösteriyor. Erkek cinsinin oluşmasına yol açan kromozom “Y kromozomu”.
- ▶ Daha da özele indirgemek gerekirse, bu kromozom üzerindeki tek bir gen, “SRY” geni, bir insanın erkek olmasını sağlıyor.

ERKEK SAĞLIĞI HAFTASI

- ▶ Pek çok ülkede her yıl Babalar Gününü de içine alan 11-17 Haziran tarihlerinde “Ulusal Erkek Sağlığı Haftası” geleneksel olarak kutlanmaktadır.

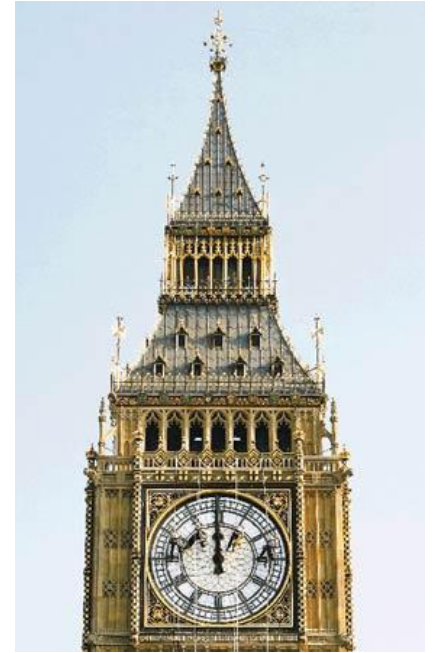
Bu ülkeler erkeklerde önlenebilir sağlık sorunları için;

- ▶ Prediktif (Preseptomatik),
- ▶ Erken tanı ve hedefe yönelik etkin tedavi konusunda farkındalık yaratacak aktivitelerde bulunmaktadır.

National Health System (NHS)- İngiltere

Rutin önerilen taramalar-Erişkin

- 1-Meme Kanseri
- 2-Serviks kanseri
- 3-Kolorektal kanserler
- 4-Koroner arter hastalığı
- 5-Diabetik retinopati
- 6-Yüksek kan basıncı
- 7-Klamidya

Erkek izlemi

Erkek sağlığını etkileyen faktörler

- ▶ Genetik faktörler
- ▶ Sosyo-kültürel faktörler
- ▶ Çevresel faktörler
- ▶ Beslenme
- ▶ Sigara kullanımı
- ▶ Alkol kullanımı
- ▶ Madde kullanımı
- ▶ İntihar vs.

Erkeklerle Özel Sağlık Problemleri

- ▶ Kardiovasküler hastalıklar
- ▶ Kanseri (prostat, testis, sindirim sistemi)
- ▶ Obezite
- ▶ HIV-AIDS
- ▶ İntihar
- ▶ Kazalar
- ▶ Cinayetler
- ▶ Üreme sağlığı problemleri
- ▶ Sağlık kurumlarını az kullanma

Erkek İzlemi

Erkeklerin sağlıklı ve üretken olması için;

- ▶ Doğru ve dengeli beslenmesi,
- ▶ Egzersiz yapması,
- ▶ Dönemsel sağlık taraması yaptırmaması,
- ▶ Hastalık durumunda uygun tedavi alması gerekir.

Sağlık Eğitimi

Sigarayı bırakma

Fiziksel aktivitenin artırılması

Beslenme

İş Sağlığı ve Güvenliği

Diş sağlığı

Cinsel yolla geçen hastalıklar

